

פחד דוד

פרשת
ואתחנן-נחמו

י"ג אב
תשע"ז

881

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומשה" ישראל

בנשיאות בנש"ק מורנו ורבנו הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

בן הצדיק המלוו"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוו"ן רבי חיים פינטו זיע"א

ירושלים תל אביב חיפה באר שבע

הדלקת נרות	6:58	7:13	7:06	7:14
מוצאי שבת	8:12	8:14	8:15	8:13
רבינו תם	8:50	8:47	8:50	8:49

משכיל לדוד

תרי"ג המצוות כמקשה אחת

"ואתחנן אל ה' בעת ההיא לאמר" (דברים ג, כג)

משה רבנו ע"ה הרבה בתפילות ובתחנונים כדי שיתרצה הקב"ה להכניסו לארץ ישראל, עד שאמר לו הקב"ה (שם ג, כו) "רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה". אומרת הגמרא (סוטה יד, א) דרש רבי שמלאי - מפני מה נתאוה משה רבינו להיכנס לארץ ישראל וכי לאכול מפריה הוא צריך או לשבוע מטובה הוא צריך? אלא כך אמר משה - הרבה מצוות נצטוו ישראל ואין מתקיימין אלא בארץ ישראל אכנס אני לארץ כדי שיתקיימו כולן על ידי, עד כאן.

כל מטרתו של משה רבינו הייתה כדי לקיים את מצוות ה' בשלמות. מתוך שידע כי תרי"ג מצוות שנתן לנו הקב"ה כולן כמצוה אחת וכמקשה אחת הן, וחוברות האחת אל השנייה. כי כשם שגוף האדם בנוי מרמ"ח אברים ושס"ה גידים, ורק כשכולם מתפקדים יחד באופן תקין, אז נחשב הוא אדם בריא ושלם, ואם ייפגם חלילה תפקוד אחד האיברים הרי שאותו אדם נעשה בעל מום ונקרא חסר - כך בדיוק הוא העניין גם במצוות ה' ברוך הוא. אמנם תורתנו הקדושה מורכבת היא מתרי"ג מצוות שונות המקיפות תחומים רבים בחייו של היהודי, אך ישנם שייכות וקשר בין מצוה לחברתה, ורק כשמקיים האדם מצוות ה' בשלמות נקרא הוא שלם ברוחניות. אולם כשחסרות לו חלק מן המצוות, הרי חסר לו בתיוקן נפשו ופגום הוא כי שלמות נפשו בעצמה היא נחסרת.

ומשה רבנו ע"ה, ביקש להיות מושלם - היינו להיות מוקף בכל מצוות ה' ללא יוצא מן הכלל, ולכן ביקש להיכנס לארץ ישראל כדי לקיים את המצוות התלויות בה.

ופירש בעל הטורים כי המילה "ואתחנן" עולה בגימטריא 'שירה'. ויש להבין מהו הקשר בין שירה לבין תחנונו של משה רבנו ע"ה שביקש מן הקב"ה בכל מאודו להיכנס לארץ ישראל?

וחשבתי בסיעתא דשמיא לבאר, שהואיל והתורה הקדושה נקראת 'שירה' כמו שנאמר (דברים לא, כב) "ויכתב משה את השירה הזאת ביום ההוא". ביקש משה להיכנס לארץ והתפלל דווקא תקט"ו תפילות (חמש מאות וחמש עשרה) כמניין "ואתחנן" דהיינו כמניין 'שירה' שהיא התורה. זאת כדי להראות ולהדגיש כי כל מטרתו ורצונו להיכנס לארץ ישראל אך ורק כדי לקיים את השירה הזו - בכדי לקיים את כל תרי"ג המצוות בשלמות.

ויתרה מזו, בא משה רבנו לומר בכך שאם חסרים בידו מצוות התלויות בארץ, הרי שהוא אינו שלם ושירה זו אינה שלמה בתוכו. ומטעם זה נזכרו בפרשה זו ענייני מעמד הר סיני ומתן תורה, לפי שזה היה כל חפצו ורצונו של משה רבנו ע"ה - להיכנס לארץ ישראל אך ורק בכדי להשלים את תיוקן נפשו בשלמות תרי"ג המצוות, כי כשחסרה מצוה אחת, ואף אם נראה שהיא מצווה קלה כביכול, הרי שישנו חיסרון ישיר בשלמות התורה, כי כל התורה כולה מקשה אחת קודש.

והתורה הקדושה מגיעה לכלל שלמותה האמיתית, כשהיא מביאה לידי מעשה. כמו שאמרו חז"ל (בבא קמא זי, א) גדול תלמוד שמביא לידי מעשה, עד כאן. וכמו שמבקשים אנו בתפילתנו "ותן בליבנו בינה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים". ולימוד זה פועל בנשמתו של היהודי, שעל ידה מתקן הוא את מידותיו הרעות ומסלק

מתוכו קנאה ושנאה ותחרות. ומתמלא ליבו במידות טובות וישרות לאחר שסילק מעליו את המידות המגוננות. כי זוהי עוצמת התורה לשנות ולהפוך את האדם מ"עירי פרא אדם יוולד" לאדם ישר, מנומס ומכובד בכל אורחותיו והליכותיו, עד שכל הרואה אותו אומר "אשרי שזה ילד ואשרי שזה גידל, אשרי רבו שלימדו תורה..."

מכאן למדים שישנה תביעה גדולה על אדם באם הוא לומד תורה ועוסק בה, אך אינו טורח בתיוקן מידותיו ולא שם על ליבו לשרש מידות מגוננות מקרבנו. כיוון שזוהי הוכחה שכל תורתו היא מן השפה ולחוץ מאחר ולא היה בכוחה לתקן את מידותיו ולשפר את פנימיותו. כי זאת עלינו לדעת, שהתורה שאנו לומדים חייבת לחולל בנו שינוי חיובי ומהותי ולעדן את נפשנו ולשפר את מידותינו לטובה. ודבר זה מחייב אותנו מאוד להוכיח שאכן קיבלנו את התורה הקדושה לתועלת ורוחנית עבורנו.

וכעת יובן היאך הייתה כל מגמתו ותכליתו של משה רבינו ע"ה, להיכנס לארץ הקדושה, בכדי להגיע לשלמות נפשו ולבחינת "נאה דורש ונאה מקיים". שהרי הוא זה שלימד לבני ישראל את התורה על פי מה שלמד וקיבל בשמים, תורה שנתאוו לה המלאכים שתישאר ביניהם כי היא שמותיו של הקב"ה, אך משה רבנו מסר את עצמו עליה ולכבודו. וגדול כוחה של תורה זו, שהרי היא הקנתה לו את הזכות להיות דומה לאבות הקדושים מצד שלמות נפשו. וזו הסיבה שהפך הקב"ה את קלסתר פניו של משה דווקא להיות כעין קלסתרו של אברהם אבינו ע"ה משום שאימץ את דרך מידותיו הטובות והישרות של אברהם אבינו. וכך גם אנו כולנו זקוקים לתורה כדי להמשיך דרך טהורה וקדושה זו.

ומכאן גם תוכחה מגולה לכל אדם באשר הוא, שפעמים הוא מתפלל ומפציר רבות להקב"ה שיעשה בקשתו, ולערו הוא נוכח לראות שתפילתו אינה עושה פרי ואין הוא בא על סיפוקו במילוי מבוקשו. ואף נדמה לו שכביכול שערי שמים סגורים בפניו ובטעות נופל הוא לזרועות הייאוש ועוד סבור לתומו שבורא העולם רחם ממנו ואינו מעוניין לשמוע את זעקתו.

מחשבה זו בטעות גמורה יסודה, כי אכן באמת הקב"ה מתאוה לתפילתו וכל חפצו הוא לשמוע את קולו, ואם בכל זאת רואה הוא כי תפילתו אינה נשמעת ועדיין לא זכה לישועה הנכספת - ידע לו נאמנה שדבר זה לטובתו, כיוון שרק הקב"ה יודע מה טוב לאדם ומה רע בעבורו. ומי לנו גדול ממשה רבנו ע"ה שאף לו הקב"ה לא התרצה למלא בקשתו מסיבות הכמוסות עימו והן נסתרות מאיתנו.

וחשבתי בסיעתא דשמיא שזהו שאמר לו הקב"ה "רב לך". כלומר הכוונה במילה "רב" שמשוה רבנו ע"ה יאה רב ומורה לבני ישראל בנושא התפילה, וממנו ילמדו בני ישראל שלא תמיד אמורה התפילה להתקבל, כי לפעמים אין הבקשה לטובתו של האדם, וכשם שתפילתו של משה רבנו ע"ה לא התקבלה - כך יתכן שלפעמים תפילתו של יהודי אחר לא תתקבל, לפי שאין זה לתועלתו.

הילולא דצדיקיא

- יג - רבי זבולון גרז
- יד - רבי יוסף נפתלי שטרן
- טו - רבי אברהם בן חסין, מחכמי מקנאס
- טז - רבי יהודה פינטו
- יז - רבי אברהם פינטו, מרבני סלוניקי וצפת
- יז - רבי דניאל פינטו
- יט - רבי יעקב כולי, מגאוני קושטא, מח"ס מעם לועז

המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל
ישלח הודעה: p@hpinto.org.il

במסילה נעלה

שביבי אמונה ובטחון מפקנסו של מו"ר
הגה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

דברי חכמים

פרפראות לפרשה

משולחנם של חכמי התורה

מושגים בהכרת הטוב

"כבד את אביך ואת אמך" (ה, טו)

במשך השנים, בהן זכיתי לשבת בימי חמישי בערב אצל רבי מיכל יהודה ליפקוביץ זצ"ל, נוכחתי פעמים רבות כשנכנסו אב ובנו להזמין את הרב לשמחת הבר מצוה של הבן. באופן קבוע, היה הרב זצ"ל אומר לנער הנכנס לעול תורה ומצוות, לקבל על עצמו שני דברים:

א. להתרחק מחבר רע! חבר מקולקל הוא בבחינת אבי אבות הטומאה. ומהו חבר רע? כל מי ששפת דיבורו אינה נקיה, וכן שמושך את חבריו לעשות מעשים לא טובים. חבר טוב, לעומת זאת, הוא זה שגורם למתחברים אליו לרצות לעשות דברים טובים, וחשיבותו לאין ערוך!

ב. להתחזק באופן מיוחד בקיום מצות כבוד אב ואם. והטעים במתק לשונו, שהיסוד לכיבוד האב והאם הוא הכרת הטוב, כפי שכתב ספר 'החינוך' (מצוה ל"ג): "שרשי מצוה זו, שראוי לו לאדם שיכיר ויגמול חסד למי שעשה עמו טובה, ולא יהיה נבל ומתנכר וכפוי טובה, שזו מידה רעה ומאוסה בתכלית לפני אלוקים ואנשים. ושיתן אל לבו כי האב והאם הם סיבת היותו בעולם, ועל כן באמת ראוי לו לעשות להם כל כבוד וכל תועלת שיכול, כי הם הביאוהו לעולם, גם יגעו בו כמה יגיעות בקטנותו". "וכשיקבע זאת המידה בנפשו יעלה ממנה להכיר טובת האל-ל ברוך הוא, שהוא סיבתו וסיבת כל אבותיו עד אדם הראשון, ושהוציא לאוויר העולם וסיפק צרכו כל ימיו, והעמידו על מתכונתו ושלמות אבריו, ונתן בו נפש יודעת ומשכלת, שאילולי הנפש שחננו הקל יהיה כסוס כפרד אין הבין, ויערוך במחשבתו כמה וכמה ראוי לו להיזהר בעבודתו ברוך הוא".

סיפר לי יהודי, שבחודש אב שנת תשס"ח, נסע רבי מיכל יהודה עם משפחתו לנוח במושב 'בר יוחאי'. באותו זמן נצרכה הרבנית שיראה אותה רופא, ואכן הדוקטור שהתבקש - בא בשמחה רבה לטפל ברבנית. אחר הדברים האלה, כתב רבי מיכל יהודה מכתב תודה בכתב ידו, מכתב ארוך ויפה, וביקש שיעשו זאת בהטבעה, באופן מכובד מאוד, ויביאו לדוקטור.

לפני כשנה, אותו דוקטור חיתן את ביתו, וביחד עם החתן המיועד נכנס לבית ראש הישיבה רבי מיכל יהודה זצ"ל להזמין לחתונה. לפני שנכנסו אמר הנכד לדוקטור כי לא נראה לו שהדבר מציאותי, מפני שכבר למעלה מחמש שנים שהסבא אינו יוצא לחתונות, חוץ מחתונות של נכדים. כשנכנס הדוקטור וחתנו המיועד, קיבלם ראש הישיבה במאור פנים, ושוחח עמם בחביבות.

אז העז הדוקטור ואמר לראש הישיבה שהיה שמח אם ראש הישיבה היה בא לחתונה, ומיד אמר רבי מיכל יהודה: "בסדר, אבוא".

נכדו, שהיה נוכח במקום, התפלא מאוד ואמר: "סבא, הוא מדבר על חתונה..."

וראש הישיבה ענה: "כן, אני יודע ואני אבוא", והוא בא וקיבל ברכה אחרונה, ואפילו רקד מתחת לחופה לכבוד החתן והכלה!

ללמדנו מושגים מרוממים יותר של הכרת הטוב, כפי שהתבטא אותו דוקטור, שראש הישיבה זצ"ל עבדו הוא "הרב של הכרת הטוב!" ('ומתוך האור').

חיים וניסים בהמשכים

יהודי יקר בשם מר כהן הי"ו המתגורר בניו יורק שבארצות הברית, חלה ל"ע במחלה האיזומה.

כאשר ערכתי קבלת קהל במקום, בא לפני מר כהן וסיפר לי בייאוש רב שהמחלה האיזומה והנוראה ל"ע, התפשטה בכל גופו והרופאים כבר לא נותנים לו שום סיכוי להחלים ממנה. עוד הוסיף מר כהן ואמר לי שבתו עתידה להתחתן בתוך שלושה חודשים, וכיון שהוא אינו מעוניין להשביט ולקלקל את שמחת החתונה, הוא מבקש שאתפלל עליו שהקדוש ברוך הוא יאריך ימיו למשך שלושה חודשים נוספים, עד לאחר חתונת בתו.

ברכתי את מר כהן שזכות אבותי הקדושים זי"ע"א תגן בעדו, ובעזרתו יתברך יזכה לחיות עוד שלושה חודשים כפי בקשתו.

כעבור שלושה חודשים בהיותי בניו יורק פעם נוספת, בא לפני מר כהן.

לא זיהיתי את פניו כלל, כיון שמראהו השתפר מאד לטובה, והוא אמר לי שברוך ה' נתקבלה תפילתי בזכות אבותי והוא אכן זכה להשתתף בחתונת בתו ועל כך הוא מודה לקב"ה בכל יום ויום. אך הוסיף עוד וביקש שאתפלל עליו שהקדוש ברוך הוא יאריך ימיו בשנה נוספת כדי שיזכה לראות את בתו מביאה פרי בטן לעולם.

למשמע דבריו אמרתי לו שכיון שהוא

במרה מפטירין

הפטרת השבוע: "נחמו נחמו עמי" (ישעיה מ)

הקשר לשבת: הפטרה זו היא אחת משבע שבתות של נחמה שמפטירין החל משבת שאחרי תשעה באב, והיא אחת מתוך שבע הפטרות מספר ישעיה הנקראות בשם: "שבעה דנחמתא"

נצור לשונך

מכניס שנאה בלבו

תולה ארץ על בלימה

אין הבדל באיסור רכילות, בין אם הוא מספר לו בפירוש מה שאחד עשה לו, או דיבר עליו, ובין על ידי מכתב. וכך גם אין הבדל בין אם הוא מספר לו, שפלוגי גינה אותו בעצמו, או שמספר לו שפלוגי גינה את שחורתו, כיון שעל ידי זה מכניס שנאה בלבו עליו.

מן האוצר

ממשנתו של מו"ר הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

הדרך להשגת ידיעת השי"ת

"יודעת כי ה' א-להיך הוא הא-להים האל הנאמן"
(דברים ז, ט)

פסוק זה מחייב את כל אחד מאיתנו לשאול את עצמו, האם יש בליבו ובקרבו ידיעה ברורה ואמיתית כי ה' הוא האלוקים!?

ובאמת שזהו כל עיקר עבודת האדם, לדעת את ה' ידיעה ברורה ואמיתית בכל מצב ובכל זמן בטוב וברע. אין זו חכמה לדעת את ה' ולאהוב אותו כאשר חי האדם בטובה ומזלו מאיר לו פנים. כיוון שגם כאשר רואה האדם שהוא נמצא חלילה במצב של הסתר פנים, גם אז עליו לדעת ולזכור שהכל מידי ה' יתברך, ואמונה חזקה תלויה אותו שהכל בידי הקב"ה ובידו לעשות כל אשר יחפוץ, וודאי יוכל לשנות את מצבו לטובה.

אולם לא די בתובנה זו בלבד, כי גם אם זכה האדם לקבל על עצמו את כל מעשי ה' ולדעת בבירור שהכל מידו יתברך, עדיין עליו לשאול את עצמו - האם מאמין הוא כי הקב"ה הוא "האל הנאמן" העושה הכל בנאמנות ובצדק ובמשפט, ונותן לאיש כדרכו וכפרי מעליו - הכל בדקדוק רב, מתוך אמת וצדק מוחלטים שאין למעלה מהם. את כל זאת על האדם להשתדל ולהפנים בליבו מתוך ידיעה ברורה, ככתוב "יודעת כי ה' הוא הא-להים האל הנאמן".

וכיצד יזכה האדם להגיע לדרגה גבוהה ונעלה שכזו שמחובתו להגיע אליה?

רק על ידי "וצדקה תהיה לנו כי נשמור לעשות את כל המצוה הזאת" (דברים ו, כה), נראה לומר שכוונת הפסוק היא על המצווה העיקרית דהיינו לימוד התורה, לפי שתורתנו הקדושה היא שורש לכל המצוות כולן. וזוהי כוונת הפסוק, שכאשר אדם יושב ועוסק בתורה עליו לדמות בנפשו שהוא כמקבל צדקה טובה גדולה מבורא העולם, כיוון שניתנה לו הזכות לו להיות עוסק בתורה ובאמריה.

הא למה הדבר דומה, לעני שאין לו במה להתקיים, והנה גומל העשיר חסד עימו ומעניק לו צדקה כדי מחייתו. חובה עצומה של הכרת הטוב מוטלת על אותו עני כלפי מיטיבו העשיר. כך עלינו לחוש בבואנו לעסוק בתורה הקדושה, כי צדקה וחסד עשה עימנו בורא העולם שנתן לנו תורת חיים שהיא חיינו ואורך ימינו. ואם כך יחוש האדם הרי יבין שבוודאי לא מגיע לו שכר על התורה שלמד, אלא אדרבה - הוא עצמו חייב להודות להקב"ה ולמלא פיו שבח ותהילה לבורא העולם על הצדקה שעשה עימו ונתן לו תורת חיים, המחייבה ומקיימת אותו בזה ובבא.

רק כשהאדם מבין ויודע שצדקה וחסד עשה עימנו בוראנו שנתן לנו תורת אמת, ובבואו לעסוק בה בשמחה ובהתלהבות ללא מתן שכר גשמי אלא רק לשם שמים - אז זוכה לידיעת ה' בבירור אמיתי.

חזק וברוך

מתחזקים באחוה וזוכים לברכה

המעשה שלפנינו סופר מכלי ראשון על ידי הגאון רבי זושא הורוויץ שליט"א, רב קהילות החסידים באלעד, ככנס שהתקיים לרכזי בני אמונים בהיכלי הישיבות הק' בחודש מנחם אב תשע"ד:

מצבה העגום של העיירה אודותיה נסוב סיפורנו, לא היה שונה בהרבה ממצבן של עיירות רבות בסביבתה. בתקופה שקדמה לשואה הנוראה שהכחידה את יהדות אירופה פשה נגע החילוניות בארצות אירופה והפיל חללים הרבה בקרב שלומי אמוני ישראל. רבים היו המקרים בהם דרו בבית אחד הורים וזקנים בעלי אמונה תמימה, בצוותא חדא עם בניהם ונכדיהם שסרו מן הדרך, כאשר עיניהם רואות וכלות.

בעת שהחלה חמת המציק להציף את יבשת אירופה בדם, הלך ההבדל והיטשטש, כאשר כל יהודי באשר הוא הפך באבחת רגע למטרה נוחה לרדיפה, לעינויים ולהרג. מיליוני יהודים החלו לנדוד ממקומם אל הלא נודע, כאשר רובם הגדול נרצח באכזריות בידי הצורר ושלוחיו, רבים מאותם יהודים טועים שבו לאמונתם באותם ימים קשים, וכאשר השיבו נפשם לבורא הייתה היא כבר מזוככת וטהורה מייסורי גוף ונפש.

כעבור חמש שנים מאז החלה המלחמה, שוב לא ניתן היה להכיר את מה שפעם היה מרכז היהדות העולמי. מתוך מאות קהילות מפוארות נותרו אך מתי מעט, אחד מעיר ושניים ממשפחה. הנשארים ניסו לאסוף את שבריהם ולבנות את חייהם מחדש על אדמת אבותיהם, אולם עד מהרה התברר כי סדרת פוגרומים אכזרית בהם נרצחו מאות יהודים משארית הפליטה, הבהירה לנותרים כי הארץ הספוגה בדם יהודי אינה חפצה בהם יותר - אין לכם מה לחפש כאן יותר!

והיתה משפחה אחת יוצאת מן הכלל; שלושים ושישה יהודים, כולם בני משפחה אחת, מסרו נפשם במטרה להשתקע בארץ הקודש, וברבות הימים זכו והגיעו כולם יחד לארץ הקודש. רבים ביקשו להבין במה זכתה אותה משפחה, אולם התעלומה נותרה ללא מענה. רק לאחר שנים נודע פתרון התעלומה.

אחת מניצולות העיירה אשר הייתה ילדה קטנה בתקופת השואה, גדלה לאחר המלחמה בקיבוץ חילוני מובהק, אך בהגיע עת נישואיה ביקשה שרב בן תורה יהיה נוכח במעמד החופה. באותו מעמד היא סיפרה לנוכחים את סוד הצלת בני משפחתה:

בילדותי, סיפרה האשה, ביקרתי בבית סבתי שהייתה אשה שומרת מצוות, והנה צדו עיני פתק ישן ובלה מזוקן המונח על מדף הספרים. במשובת ילדות נטלתי את הפתק וקראתי את תוכנו שהסתכם בשני משפטים: "לנכדי ולילדיי היקרים, דעו לכם כי אם רצונכם להינצל מכל צרה וצוקה עליכם להשתדל לומר בכל יום את ברכות השחר, ולהקפיד שיהיה מי שיאמר אחריהן אמן".

פתק זה היה בעצם הסוד הפרטי של משפחתנו. כל בני משפחתי שניצולו, סיימה הילדה לשעבר את סיפורה. היו מאלו שקיבלו על עצמם לקיים את דברי הסבתא. הם לא היו שומרי מצוות כלל אך זכות אמירת ברכות השחר ועניית אמן אחריהן עמדו להם ברבות המים להינצל, ממש כפי שהבטיחה הסבתא הצדקת. הראיה לכך, הוסיפה: שלושים ושש הוא מניינם של ח"י ברכות השחר ושל ח"י האמנים שאחריהן.

מתורתו של אליהו הנביא זכור לטוב

זכור לטוב

טובים ותלמוד תורה.

צא ולמד מתינוק הזה. כשדנין אותו אין דנין אותו לא מתחלה כשנולד ולא משעה שגומלין אותו מן החלב עד שמכניסין אותו בבית רבו, כיון שבא אדם בבית רבו למקרא ולמשנה ואח"כ הניח הכל ופירש והולך לו, אז דנין אותו, שנאמר (ירמיה ט) "מי האיש החכם ויבן את זאת ואשר דבר פי ה' אליו ויגידה על מה אבדה הארץ וגו' ויאמר ה' על עזבם את תורת י אשר נתתי לפניהם" וגו'. אבל אם עוסק במקרא ומשנה ואינו פורש, הכל אוהבין אותו ומרחמין עליו, שנאמר (קהלת ט) "ראה חיים עם אשה אשר אהבת כל חיי הבלך וגו' כי הוא חלקך בחיים ובעמלך אשר אתה עמל תחת השמש".

ומנין לתורה שהיא משולה לאשה?

שנאמר (משלי י"ח) "מצא אשה מצא טוב ויפק רצון מה". וכיון שלומד את התורה הרי זה מביא טובה לעולם ויכול הוא לבקש רחמים ולהתפלל לפני הקב"ה ויפקק את הרקיע ויביא מטר לעולם, לכך נאמר "ויפק רצון מה". ואומר "כי כאשר עזובה ועצובת רוח קראך ה' ואשת נעורים כי תמאס אמר א-להיך וגו' ובחסד עולם רחמתיך אמר גואלך ה'" (ישעיה נ"ד).

זמן שאשתך בירכתי ביתך היא אינה דומה אלא לגפן שאינה זזה ממקומה לעולם, ובניה דומין לזית, מהם בעלי מקרא, מהם בעלי משנה, מהם בעלי תלמוד, מהם בעלי משא ומתן, מהן חכמים, ומהן נבונים יודעי בינה כל דבר בעתו. לכך נאמר "אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך בניך כשתילי זיתים" וגו'.

שניה לה אשה שמהלכת בשוק ומדברת עם כל אדם, היא גורמת רעה לעצמה ושיהיו בניה רעים ומתחייבת בעצמה ובבניה, מכאן אמרו אשה רעה גורמת רעה לעצמה ולבניה שיהיו בניה בעלי מומים. כיצד אם היא מתגברת פעם בחוץ פעם ברחובות, היא גורמת רעה לעצמה ולבניה שיהיו כל בניה רעים בעלי מומין, ואם לא קוצה לה חלה בטהרה או פשעה לה מן הנדה האמורה בתורה, גם היא גורמת רעה לעצמה ולבניה שיהיו כל בניה בעלי מומין ואינה מוצאה קורת רוח לעולם, ובשביל מעשיהן המקולקלין הויין להם בנים חגרין אלמין וסומין, אחד מהן שוטה ואחד מהן רשע.

תדע לך שכן הוא, שכל זמן שתלמידי חכמים בבית המדרש ודברי תורה מתוק עליהן, מתוך כך הקב"ה מרחם עליהם ונותן בהם חכמה ובינה ודעה והשכל לעשות מעשים

יגיע כפיך כי תאכל אשריך וטוב לך, מעיד אני עלי שמים וארץ שכל ת"ח שאוכל משלו ונהנה מיגיע כפו ואינו נהנה משל צבור כלום, הרי הוא בכלל אשרי, וכל שלחן שאין תלמיד חכם נהנה ממנו אינו מבורך, שנאמר (איוב כ) "אין שריד לאכלו על כן לא יחיל טובו", ואין שריד אלא תלמיד חכם שנאמר (יואל ג) "ובשרידים אשר ה' קורא".

"אשתך כגפן פוריה בירכתי ביתך", אשתך תהא כגפן שהוא עושה פירות ולא כגפן שאינו עושה פירות. ואימתי תהא אשתך כגפן שהוא עושה פירות, כל זמן שאשתך תהא בירכתי ביתך. מה כתיב בתריה "בניך כשתילי זיתים", מה זית זה יש בו זית לאכילה וזית ליבש וזית לשמן ושמונו דולק בכל הנרות, כך כל

אנשי אמונה

אורחות חיים מתוך הספר "אנשי אמונה" לתולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

בת היתה לו לרבי חיים זיע"א, ושרה שמה. צנועה היתה במעשיה כשרה אמנו ע"ה ושמה הלך לפניו. כשהגיעה לפרקה נישאה לבעלה. נולדו לה בנים ובנות, אבל לאחר זמן מה נפטר בעלה לבית עולמו רח"ל, והותיר אותה אלמנה, מטופלת בילדים עם קשיי פרנסה.

מכאן ואילך כשל כוח סבלה והיא לא היתה מסוגלת לחיות בצער שזכה. יום אחד עשתה מעשה: הביאה פמוט, יצקה בו שמן והדליקה אותו לעילוי נשמת אביה זיע"א. לאחר הדלקת הנר היא שטחה את תפילתה בפניו, שיבקש עליה רחמים לפני השם יתברך, וישלח לה בעל, עשיר גדול, שייקח אותה לירושלים עיר הקודש, ושתזכה להוליד עוד ילדים.

כששמעו בני המשפחה את תפילתה, הם נדהמו מאד על הבקשה. היו אף שאמרו לה בלגוג, כי אף אחד לא ירצה להינשא לה, כיון שהיא כבר זקנה, ואיך תוכל עוד ללדת ילדים. ואם כן כל תפילתה, תפילת שווא היא. אך היא לא התייאשה.

לא עברו חודשיים ימים וגאולתה הגיעה. אחד מעשירי פורטוגל, זקן ושבע ימים שלא היו לו ילדים, החליט לעת זקנתו למכור את כל נכסיו בפורטוגל ולעלות לעיר הקודש ירושלים, לחיות בה את שארית ימיו.

באחד הלילות, חלם אותו עשיר חלום, והנה נגלה אליו רבי חיים פינטו זיע"א, ואומר לו: גוזרני עליך, כי תלך לעיר מוגאדור, ותיקח את שרה בתי לך לאשה. תעלה איתה לירושלים עיר הקודש, ושם תראה בנים לבניך.

העשיר אכן מכר מיד את כל נכסיו וקרקותיו ונסע למוגאדור, שם חיפש את הבית של הצדיק רבי חיים זיע"א. כאשר מצא את הבית, אמר לבני הצדיק זיע"א שגר בבית הצדיק כי בא לשאת את שרה לאשה כמצוות הצדיק זיע"א, ולעלות יחד איתה לארץ ישראל.

לאחר שאותו עשיר סיפר לשרה ואחיה את כל דבר החלום, הם חייבו בינם לבין עצמם וכולם הסכימו לדבריו. אז גם ידעה שרה כי תפילתה ובקשתה נתקבלה.

לאחר החתונה עלו אכן לארץ הקודש, ועפ"י השמועה נולדו להם שם ילדים נוספים.

סיפור זה נתפרסם בכל העיר, וכולם ראו עד כמה גדולה צדקותה של שרה, כי הגיעה ישועתה, ואחרי בלותה היתה לה עדנה. ויראו כולם עד כמה גדול כוח מעשיו של רבי חיים פינטו זיע"א.

פעם הכרתי תלמיד חכם גדול שאמר לי, שהוא נכד להצדיק כ"ק רבי חיים פינטו זיע"א, מצד בתו שרה הנ"ל, שנולדו לה בנים בירושלים.